

Sluttprotokoll fra reindrifftsavtaleforhandlingene 2013

Staten v/ Landbruks- og matdepartementet og Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL) har gjennomført forhandlinger om Reindrifftsavtale for 2013/2014.

Fra Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL) møte:

Forhandlingsutvalg Nils Henrik Sara (leder)
 Kristina J. Eira
 Inge Even Danielsen

Sakkyndig/rådgiver Per John A. Anti
 Berit Marie Lise Eira

Fra Staten møte:

Forhandlingsutvalg Anne Marie Glosli (leder)
 Marit Myklevold
 Jan Yngvar Kiel

Sakkyndige/rådgivere Helge Hansen (Reindrifftsforvaltningen)
 Anne Merete M. Sara (Reindrifftsforvaltningen)
 Hans Erik Børresen (Fornyings-, administrasjons-
 og kirke departementet)
 Espen Fjeldstad (Miljøvern departementet)

Observatør Nanni Mari Westerfeld (Sametinget)

Sekretær Morten Floor

1. BUDSJETTMESSIGE ENDRINGER I REINDRIFTSOPPGJØRET 2012/2013

1.1 Utestengning fra vinterbeiter i Sverige

For å finansiere tiltak for distrikter som er utestengt fra vinterbeiter i Sverige sesongen 2012/2013, fremmes ved Stortingets behandling av Reindriftsavtalen 2013/2014 forslag om å omdisponere 1,6 mill. kroner fra kapittel 1147 post 71 til kapittel 1151 post 51.

Det utarbeides forskrift for forvaltning av ordningen.

1.2 Reguleringslageret

I løpet av høsten 2010 ble partene enige om å etablere en midlertidig reguleringsordning fram til 31. mars 2011. Bakgrunnen for enigheten var å legge til rette for at reineierne fikk slaktet og derigjennom forhindre at flere reindriftsfamilier kom i en vanskelig økonomisk situasjon. Ved utgangen av reguleringsperioden lå det totalt 513 tonn reinkjøtt på lager.

Over kap. 1151 post 51 "Reindriftens utviklingsfond" er det avsatt 19,3 mill. kroner til oppfølging og avvikling av reguleringslageret.

Lageret ble tømt i løpet av januar måned. Foreløpige regnskapstall fra Nortura viser en belastning på 16,5 mill. kroner. Restbevilgningen er per i dag 2,8 mill. kroner. Avtalepartene legger til grunn at restbevilgningen er tilstrekkelig til å finansiere sluttoppgjøret fra Nortura.

1.3 Bruk av mindreforbruk fra 2012

For å finansiere tiltak som støtter opp om økt slakting og omsetning av reinsdyrkjøtt, fremmes ved Stortingets behandling av Reindriftsavtalen 2013/2014 forslag om å omdisponere 12,0 mill. kroner fra kapittel 1151 post 75 til kapittel 1151 post 51. En forutsetning for fremming av en ompostering er at mindreforbruket fra 2012 blir godkjent overført til 2013.

Avtalepartene er enige om å benytte mindreforbruket til følgende tiltak:

- Etablering av et nasjonalt klassifiseringssystem for reinsdyrkjøtt.
- Etablering av et rapporteringssystem som sikrer løpende rapportering fra slakteri- og videreforedlingsbedrifter.
- Styrking av Markedsutvalget for reinsdyrkjøtt sine planlagte kampanjer høsten 2013.
- Infrastrukturtiltak som legger til rette for økt slakting av rein.

1.3.1 Etablering av et nasjonalt klassifiseringssystem for reinsdyrkjøtt

Avtalepartene er enige om at det etableres et nasjonalt klassifiseringssystem for reinsdyrkjøtt.

Avtalepartene er enige om at det blir nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra NRL, Reindrifftsforvaltningen, PRL og Anemalia som får i oppgave å utarbeide et forslag for et nasjonalt klassifiseringssystem på reinsdyrkjøtt. Arbeidsgruppen ledes av NRL.

Sett ut fra formålet og slakteristrukturen på reindrifftsområdet, ser avtalepartene det som viktig at det tas sikte på at systemet blir så enkelt og funksjonelt som mulig med begrensede driftskostnader. Konkret skal arbeidsgruppen ta utgangspunkt i dagens Europ system. Det skal vurderes felles rutiner for veiing av slakt, standardisering av varmvektstrekk, regler for pussing/trimming og merking av slakt. I tillegg skal forslaget omfatte forslag til administrering av ordningen, herunder opplæring og kontroll, samt finansiering av ordningen. Innføring av en sertifiseringsordning for klassifiserer på reinsdyrkjøtt skal også vurderes.

Avtalepartene ser det som viktig å få et nasjonalt system etablert før slaktesesongen 2013/2014, og arbeidsgruppen skal oversende sin rapport til avtalepartene medio mai slik at partene kan ta stilling til forslagene i forbindelse med forskriftsmøte mai/juni 2013.

Det avsettes inntil 2,0 mill. kroner til utarbeidelse og implementering av et nasjonalt klassifiseringssystem på Reinsdyrkjøtt. Et eventuelt mindreforbruk stilles til disposisjon for RUF styret.

1.3.2 Etablering av et rapporteringssystem som sikrer løpende rapportering fra slakteri- og videreforedlingsbedrifter

Avtalepartene er enige om at dagens rapportering fra slakteriene og videreforedlingsbedriftene er ikke tilfredsstillende. Riktig rapportering er avgjørende grunnlag for Markedsutvalgets arbeid. Videre gir manglende rapportering utfordringer vedrørende behandling av søknader om tilskudd og utarbeidelse av både totalregnskapet og ressursregnskapet.

Avtalepartene er enig om at det nedsettes en arbeidsgruppe bestående av Reindrifftsforvaltningen, NRL, SLF og PRL for å utarbeide et nytt web-basert rapporteringssystem. Arbeidsgruppen ledes av Reindrifftsforvaltningen.

Avtalepartene ser det som viktig å få et nytt operativt rapporteringssystem på plass før slaktesesongen 2013/2014, og arbeidsgruppen skal oversende sin rapport til avtalepartene medio mai, slik at partene kan ta stilling til forslagene i forbindelse med forskriftsmøtet mai/juni 2013.

Det avsettes inntil 2,0 mill. kroner til utarbeidelse og implementering av et nytt rapporteringssystem. Et eventuelt mindreforbruk stilles til disposisjon for RUF styret.

1.3.3 Styrking av Markedsutvalgets kampanjer høsten 2013

For å møte et forventet økt slakteuttak høsten 2013, er avtalepartene enige om å legge til rette for en styrking av Markedsutvalgets kampanjer med 500.000 kroner.

1.3.4 Infrastrukturtiltak som legger til rette før økt slakting av rein

Med bakgrunn i behovet for å øke slakteuttaket av rein, er avtalepartene enige om at det i flere distrikt er behov for en oppgradering av infrastrukturen knyttet til uttak av slaktedyr.

Avtalepartene er enige om at den lokale Reindriftsforvaltningen i samarbeid med NRLs lokallag gjennomfører en prosess for en kartlegging av investeringsbehov knyttet til infrastruktur i det enkelte området. Videre at det gjennomføres en prioritering av det behovet som foreligger. Kartleggingen skal resultere i en rapport som sendes Reindriftsforvaltningen Alta. Med bakgrunn i oversendte rapporter, foretar RUF styret en prioritering av hvilke områder og distrikt som skal prioriteres. Denne prioriteringen sammen med strategisk plan fra våren 2012, skal legges til grunn ved behandling av søknadene fra distriktene.

Avtalepartene forutsetter at RUF styret har de nødvendige rapporter innen 1. mai, slik at man kan få behandlet søknader om tilskudd til infrastrukturtiltak allerede våren 2013.

Det avsettes 7,5 mill. kroner til infrastrukturtiltak i reindriften.

2. REINDRIFTSAVTALEN FOR 2013/2014

Partene er enige om en reindriftsavtale for 2013/2014, gjeldende fra 1. juli 2013 til 30. juni 2014. Avtaleteksten er gjennomgått og undertegnet.

Avtalepartene er i tilknytning til de enkelte poster og ordninger enige om:

2.1 Post 51: Reindriften utviklingsfond (RUF)

2.1.1 Kvinnerettede tiltak

NRL har under utarbeidelse en strategi for likestilling i reindriften. Avtalepartene er enige om at strategien gjøres til gjenstand for grundig behandling i forbindelse med forhandlingene om Reindriftsavtalen 2014/2015.

Med bakgrunn i NRLs strategiske arbeid, er avtalepartene enig om at det ikke gjennomføres større endringer når det gjelder de kvinnerettede tiltakene for Reindriftsavtalen 2013/2014.

Reindriftsforvaltningen justerer gjeldende retningslinjer for bruk av de kvinnerettede midlene for å sikre både økt bruk og en mer målrettet bruk av midlene. De justerte retningslinjene skal behandles av RUF-styret.

2.1.2 Forskning og utvikling

Avtalepartene er enige om at det ikke øremerkes midler til forskning og veiledning i 2013. Det forutsettes at RUF-styret snarlig avklarer årets avsetting.

2.1.3 Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling/STN

Bevilgningen fra RUF til Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling (STN) skal benyttes til å støtte opp under kombinasjonsnæringer hvor reindrift inngår. Formålet med overføringen er å øke den reelle verdiskapingen i tilknytning til reindriftnæringen.

2.1.4 Konfliktforebyggende tiltak

Avtalepartene viser til at hovedformålet med de konfliktforebyggende tiltakene er å redusere konfliktene mellom reindriften og det øvrige landbruket, og påpeker viktigheten av at Innovasjon Norge foretar en grundig kvalitetssikring og prioritering av innkomne søknader sett ut i fra formålet med ordningen. Avtalepartene legger til grunn at man i forbindelse med det kommende jordbruksoppgjøret overfører Innovasjon Norge minimum tilsvarende bevilgning på 1,45 mill. kroner til samme formål fra jordbruksavtalen.

2.1.5 Reinprogrammet

I forbindelse med forhandlingene om Reindriftsavtalen 2012/2013, ble avtalepartene enige om å avvikle VSP-rein og å etablere et nytt program tilsvarende Lokalmatprogrammet. Det nye programmet er gitt navnet Reinprogrammet. Reinprogrammet skal særlig sikre ivaretagelsen av VSP-rein sine kunders utfordringer. Samtidig skal reiselivsbasert næringsutvikling i reindriften, samt samarbeidstiltak mellom reindriften og foredlingsbedrifter inngå i programmet.

Avtalepartene er enige om å videreføre programmet i sin nåværende form. Dette innretning, styring og administrering av programmet.

Med bakgrunn i at store deler av bevilgningen til Reinprogrammet er bedriftsrettet støtte, er avtalepartene enige om at det etableres en klageordning for Reinprogrammets brukere tilsvarende som for brukerne av VSP-rein.

2.1.6 Fagbrevordningen

Avtalepartene er enige om at fagbrevordningen er en viktig ordning. Imidlertid er partene fortsatt av den mening at ordningen bør fases ut av reindriftsavtalen når annen finansiering er etablert. Avtalepartene forutsetter at Opplæringskontoret skal arbeide aktivt med dette som siktemål.

Som et ledd i arbeidet med å styrke kvinnes stilling i reindriften, skal opplæringskontoret videreføre prioriteringen av kvinner både blant kommende lærlinger og instruktører. I tillegg påpeker avtalepartene viktigheten av å sikre en geografisk fordeling av lærlingene.

2.1.7 Markedstiltak

Avtalepartene er enige om at hovedoppgaven for Markedsutvalget er å sikre norsk reinkjøtt positiv oppmerksomhet og kjøpsutløsende adferd hos sluttbruker. I tillegg skal Markedsutvalget ta på seg formidling av markedsrelevante problemstillinger til andre aktører. Markedsutvalget skal fortsatt benytte Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) som strategisk samarbeidspartner til gjennomføring av valgte markedsaktiviteter.

Avtalepartene påpeker at fremover kan ikke aktørene basere seg kun på midler over reindriftsavtalen til generisk markedsføring. Med bakgrunn i at det ikke er omsetningsavgift på reinkjøtt, må bedriftene selv bidra med midler til merkenøytral markedsføring. Det vil derfor være nødvendig at Markedsutvalget har dialog med reinkjøttbransjen om mulige bidrag. Utover den merkenøytrale markedsføringen påpeker avtalepartene viktigheten av at den enkelte bedrift tar større ansvar for å øke sin markedskompetanse og markedsføring av egne produkter.

Avtalepartene ser viktigheten av at Markedsutvalget samarbeider tett med Reinprogrammet, og at disse også i kommende avtaleperiode legger opp til et felles seminar tilsvarende seminaret i Alta 10. januar 2012.

Markedsutvalget har utarbeidet en håndbok om markedet for reinkjøtt i Norge. Avtalepartene ser at Markedshåndboken vil kunne bidra til bl.a. engasjement og bevisstgjøring i primærleddet ved å bygge et positivt omdømme om reindriften, samt skape større oppmerksomhet omkring betydningen av å produsere og levere kjøtt av god kvalitet. Markedsutvalget har vært aktivt i første fase ved implementering av håndboken. I det videre skal NRL fastsette en plan for den videre implementeringsprosessen i egen organisasjon og blant egne medlemmer.

Avtalepartene slutter seg til den aktivitetsplanen som er foreslått for 2013.

Aktiviteten i Markedsutvalget har vært større enn først antatt. Ut fra den posisjonen reinkjøttet har hatt i markedet, har dette vært nødvendig. Aktiviteten har vært større både for medlemmene og for sekretariatet. Fortsatt kreves det et høyt aktivitetsnivå fra Markedsutvalgets medlemmer og fra sekretariatet. Avtalepartene er derfor enige om at Markedsutvalget gis mulighet til å omdisponere inntil 100.000 kroner i budsjettet for 2013 for å kompensere ekstra arbeidsbelastning og økt reiseaktivitet. I tillegg kan ytterligere 100.000 kroner omdisponeres for å legge til rette for at sekretariatet gis mulighet til å følge opp de oppgaver som blir besluttet gjennomført av utvalget.

Funksjonstiden for Markedsutvalgets medlemmer går ut den 30. juni 2013. Nytt utvalg forutsettes oppnøyd i god tid før funksjonstiden for det sittende utvalget utløper.

2.1.8 Pramming av rein:

Pramming av rein skal fortsatt administreres av Staten ved Reindrifftsforvaltningen. Kostnadene dekkes over Reindrifftsavtalen.

2.1.9 Lærings- og omsorgsbaserte tjenester

I forbindelse med forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2012/2013 ble avtalepartene enige om å etablere en ordning for lærings- og omsorgsbaserte tjenester i reindrifften. Det ble satt av 350.000 kroner til utvikling av ordningen.

Arbeidsgruppen har foreslått at det etableres et pilotprosjekt for å utvikle og prøve ut omsorgs- og læringsbaserte tjenester i reindrifften. Det foreslås at pilotprosjektet finansieres av de 350.000 kronene som ble satt av i Reindrifftsavtalen 2012/2013.

Avtalepartene slutter seg til forslaget fra arbeidsgruppen om at det igangsettes et pilotprosjekt innenfor en kostnadsramme på 350.000 kroner, og at arbeidsgruppen får ansvaret for etablering og oppfølging av pilotprosjektene. Pilotprosjektene skal være slutført med ferdig rapport innen 1. oktober 2013.

2.1.10 Protect Sápmi

Avtalepartene er kjent med at Regjeringen snart vil legge fram en ny mineralstrategi. Med dette som utgangspunkt er partene enige om å avvente en evt avsetning til stiftelsen Protect Sapmi i forbindelse med forskriftsmøtet mai/juni 2013.

2.1.11 Reintallstilpasningen

Avtalepartene er enige om at et for høyt reintall er et problem for enkelte distrikter i Finnmark, og at en reduksjon av reintallet er nødvendig for å nå målene om en bærekraftig reindrift.

Avtalepartene ser det som viktig at de som nå ønsker å avvikle sin reindrift gis informasjon om eksisterende virkemidler.

I den forbindelse viser avtalepartene til rapporten fra arbeidsgruppen som har utredet konsekvensene og tiltak i forbindelse med oppfølging av vedtakene om høyeste reintall, overlevert i november 2012.

Mandatet for gruppen var avgrenset til en vurdering av eksisterende tiltak og virkemidler i forhold til reieiere som vil gå ut eller vurderer å gå ut av næringen.

En av arbeidsgruppens konklusjoner er at det i dag finnes virkemidler som kan benyttes overfor denne gruppen, men at de må tas i bruk og tilpasses målgruppen.

Avtalepartene vil understreke behovet for at disse virkemidlene aktivt benyttes, og anmoder om at et slikt arbeid snarest igangsettes. Avtalepartene ser behov for at

det i tilknytning til dette arbeidet nedsettes en referansegruppe, og at representanter fra NRL, Reindrifftsforvaltningen, Sametinget og LMD inngår.

LMD vil snarest ta initiativ til et møte mellom AD, LMD, Reindrifftsforvaltningen og NRL for å diskutere videre fremdrift og opplegg for arbeidet.

På kommende forskriftsmøte gis det en orientering om status for dette arbeidet.

2.2 Post 75: Kostnadssenkende og direkte tilskudd

2.2.1 Generelle vilkår for tilskudd til siidaandeler og tamreinlag

For å stimulere til at reintallet i det vesentligste eies av kjernefamilien, er avtalepartene enige om at gjennomføres en avkorting i de kostnadssenkende og direkte tilskuddene hvor reintallet til siidaandelsinnehaveren og hans/hennes ektefelle og familie i rett opp- eller nedstigende linje, samt søsken til siidaandelsinnehaveren utgjør mindre enn 85 pst av reintallet i vårflokk.

Avtalepartene er kjent med at NRL vi drøfte kjernefamiliebegrepet under landsmøtet 2013. På den bakgrunn kan avgrensningen også bli et tema under forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2014/2015.

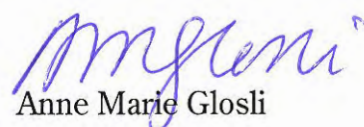
3. TILTAK SOM FØLGE AV RADIOAKTIV FORURENSING

- a) Det er avsatt 2,5 mill kroner over kapittel 1147 til finansiering av kostnader vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt i 2013.
- b) Regelverket for radioaktivitetstiltak i slaktesesongen 2013/2014 fastsettes etter de samme prosedyrer som for forskriftene etter reindrifftsavtalen.

Oslo 20. februar 2013.

Nils Henrik Sara

Anne Marie Glosli